

územia bude mať subjektívne právo rozhodnúť sa pre maďarské alebo pre československé štátne občianstvo.

3. Z bodu 2 vyplýva, že je síce možno našim učiteľom atď. veľmi dôrazne radiť a odporúčať, aby ostali na mieste a prípadne zložili i sľub vernosti, avšak nemožno ich k tomu nútiť.

Dr. Ďurčanský bude v tomto zmysle informovať svojich kolegov v Bratislave, aby postup vo všetkých odboroch bol jednotný.

AMZV ČR, PrS, kr. 59, č. 158882/VI-4/38.

8

10. november 1938, Praha.

Minister F. Ďurčanský žiada MZV o zákrok v Budapešti proti násilnostiam voči obyvateľstvu slovenskej národnosti na okupovanom území.

Záznam

Minister Dr. Ďurčanský mi oznámil telefonicky dňa 10. t. m. o 10. hod. ráno, že maďarské vojsko a hlavne „szabadcsapatok“¹ na niekoľko miestach vraždí a pácha iné násilie, takže slovenské obyvateľstvo musí utekať. Prosí o zákrok v Budapešti.

O 10.10 hod. zavolať som si telefonicky leg. radcu Dr. Fišu, aby previedol tento zákrok a aby si prípadne priamo vyžiadal od ministra Dr. Ďurčanského konkrétne údaje. Dr. Fiša mi oznámil, že zákrok u maďarskej vlády ohľadne slovenských kolonistov (ďľa včerajšieho telefonického rozhovoru) už učinil a že maďarská ministerská rada sa včera večer vecou zaoberala. Dr. Fiša oznámil ďalej, že podkarpatoruská delegácia prišla do Budapešti a že Maďari sa k nej chovali veľmi slušne.

AMZV ČR, PrS, kr. 59, f. 3, bez č.

¹ Pozri dok. č. 2

9

11. november 1938, Praha.

Ministerstvo národnej obrany podáva správu o násilnostiach maďarského vojska a civilov na okupovanom území na východ od Bratislavy.

Během okupace území východně Bratislavy dopustilo se maďarské vojsko těchto nepřístojností a násill:

1. Jan M., 42-letý, slovenské národnosti, z Hurbanovej Vsi byl ztýrán maďarskými důstojníky a vojiny. Dotyčný vypovídá, že dne 9. 11. 1938 ve 20 hodin byl chycen maďarskou